

A close-up photograph of an orange hunting vest. A wooden horn with a metal cap is attached to the vest. A black radio is secured with a strap, and a flashlight is visible in a pocket. The background is a blurred outdoor setting.

Ledning av hjortdjursjakt

Innehållet i utbildningen

- Jaktledaren och uppgifter
- Beaktande av koronapandemin
- Jakttider och -metoder
- Säker jakt
- Efter viltskottet
- Lagstiftningen
- Oma riista

Jaktledaren

- Jaktlagen 30 § förpliktar jaktlicensmottagaren att utse en jaktledare.
 - Ska känna till jägarnas förmågor och färdigheter
 - Ha stöd av gruppen som han/hon leder
- Tack vare jaktledarna sker ytterst lite jaktolyckor i Finland!
- Även vid jakt på stora rovdjur skall mottagaren av dispensen utse en/flera jaktledare
 - Gäller inte vid kvotjakt på björn, på i jaktlagen 8 § avsedda områden

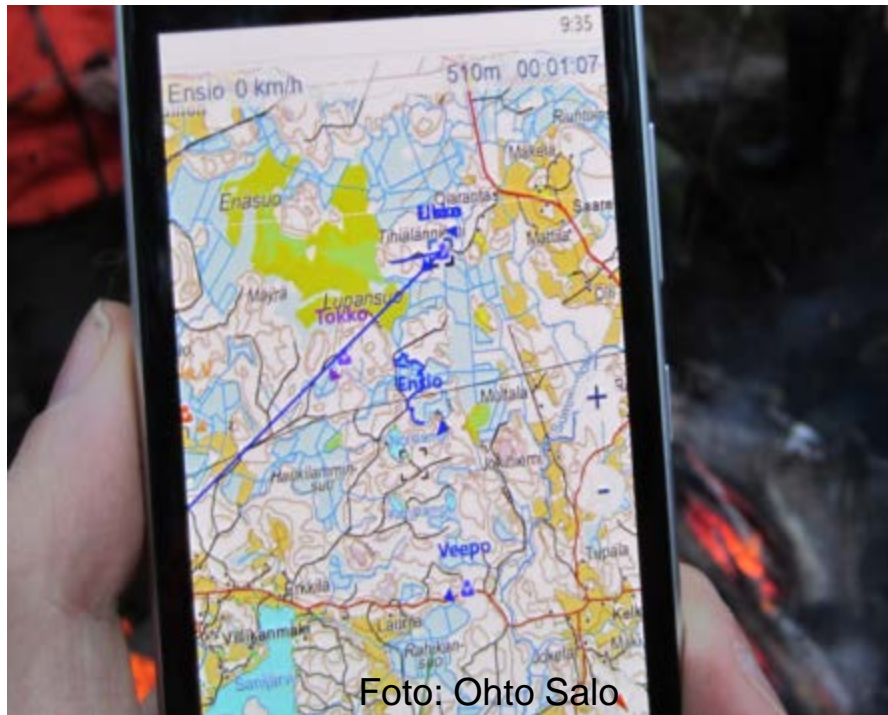
Jaktledaren

- Jaktlicensmottagaren skall innan jakten börjar skriftligen meddela om jaktledare och vicejaktledare till jaktvårdsföreningen (jvf)
 - Lättast att göra via Oma riista -tjänsten!
 - Väljs personer som har förmåga och kunskap att fungera som jaktledare, ingen ska tvingas att ta på sig uppdraget
 - Jaktledarna skall ha betalat viltvårdsavgiften
- För varje samsöksdeltagare i samlicensen skall det meddelas en ledare
- Vicejaktledarnas ordningsföljd kan fastställas på förhand

Jaktledare

- Övervakar personligen, att säkerhetsföreskrifter och för jakten gällande föreskrifter följs
- Den som deltar i jakten är skyldig att följa jaktledaresn bestämmelser
- Jaktledaren får förbjuda deltagande i jakten, om bestämmelser/regler inte efterlevs
- Vid sällskapsjakt skall antingen jaktledaren eller vicejaktledaren vara närvarande
 - Sällskapsjakt = flera än en jägare
 - Gäller inte vaktjakt

Jaktledarens uppgifter

Planera och övervaka de praktiska jakttillfällena så att, de sker på ett säkert och likvärdigt sätt

- Pass och passlinjer
- Förverkligande av jakt med drev
- Användning av hundar
- När jagar man
- Vaktjakt
- Användning av vicejaktledare
- Användning av kommunikationsapparater

Jaktledarens uppgifter

Foto: Ohto Salo

Ändrade omständigheter

- Ändringar i arrendeavtalen
- Bosättning/byggnation, användning av vägar, parkering...
- Jaktmetoder och praktiskt genomförande
- Nya jägare

Jaktledarens uppgifter

Till de deltagande ge nödvändiga bestämmelser om jakten och om säkerhetsåtgärder som skall följas

- Jaktens inledande tal
 - Licensvillkor och rekommendationer
 - Betona vikten av identifiering av djuret som skall skjutas, ko med kalv: skjuts inte!
 - När får man ladda vapnet, uppförande vid passplatsen och vid ståndskall...
 - Förbjudna skjutriktningar
 - Vid behov även tillvägagångssätt vid vildsvins- och björnsituationer
 - Muntligt och skriftligt till alla, även till de som kommer senare och till gäster

Jaktledarens uppgifter

- Säkerställa, att:
 - Till jakten hörande säkerhetsbestämmelser följs
 - Jaktlicensens villkor och bestämmelser för jakten efterföljs
 - Sträva till att fälla kalv som vid en jaktsituation blivit ensam kvar
 - Man jagar på tillåtet område
 - Utrustning: klädsel, vapen och patroner, första hjälp
- Rätt att kontrollera viltvårdsavgift och skjutprov
 - Gäller även utländska jägare, som måste ha finländskt skjutprovsintyg
 - Kan förbjudas att jaga, om man inte uppvisar
- Jaktledaren kan inte kräva att skjutvapnets innehavstillstånd företes

Beaktande av koronaviruspandemin vid jakten

- I all verksamhet håller man tillräckliga säkerhetsavstånd
- I jaktens alla skeden beaktas deltagande personer som hör till riskgrupper
- Genomgång av bestämmelserna med stora jaktsällskap sker utomhus eller verkställs i smågrupper

Tillvägagångssätt i mindre grupper:

- Varje grupp har en egen dragare, som ska vara en till jaktvårdsföreningen anmäld jaktledare
- Jaktledaren och gruppdragarna kommer överens om dagens jaktanvisningar och områden på förhand t.ex. per telefon, e-post eller församlas
- Varje mindre grupp sköter om det fällda bytet ända fram till slakthuset (urtagning, transport, flåning) eller en separat grupp som sköter om bytshanteringen

Beaktande av koronaviruspandemin vid jakten

Bytshantering:

- Endast personer som deltar i bytshanteringen kommer in i utrymmena
 - Även vid hämtning av köttandelar
- I bytshanteringsutrymmena måste man hålla en god hygien
 - Ytor och egna händer desinficeras före och efter hantering
 - I alla skeden hanteras kött, redskap och lådor med skyddshandskar på händerna
 - Rekommenderas att man använder ansiktsmask
- Bytena hanteras i tur och ordning enligt ankomstordning. I stora utrymmen kan man hantera flera djur samtidigt förutsatt att man kan hålla säkerhetsavstånden

Jägarförbundets anvisningar (på finska):

- <https://metsastajaliitto.fi/index.php/uutiset/korona>
- <https://metsastajaliitto.fi/system/files/inline-files/Seuraohjeistus%20koronatilanteessa.pdf>

Beaktande av koronaviruspandemin vid jakten

- Giltighetstiden för intyg av skjutprov har ändrats i jaktlagen 21 §
 - Om skjutprovet har avlagts 1.1.2017 – 31.7.2018, är skjutprovsintyget i kraft till och med 31.7.2021
 - Normalt gäller ett intyg över skjutprov i tre år från och med att man avlagt provet

Krav på patroner för räfflat kulvapen, nya gränser för blyfria kulor

Älg, vildsvin och björn:

- Kulans vikt minst 9 g och anslagsenergin på 100 m avstånd minst 2 700 J
- Eller med 10 g kula minst 2 000 J
- Blyfri kula minst 7,5 g och 1 900 J

Vitsvanshjort, kronhjort, skogsren, dovhjort och sikahjort:

- Med minst 6 g kula 2 000 J
- Eller med minst 8 g kula 1 700 J
- Blyfri kula minst 5,1 g och 1 700 J

Jaktbåge på hjortdjur JF 20 §

- Bågvapen får användas för att skjuta rådjur, dovhjort, vitsvanshjort, skogsren, mufflon och vildsvin
- För att spänna bågen krävs en kraft om minst 180 newton
- Pilen måste ha en skärande spets, vars diameter är minst 22 mm
- Måste ha avlagt prov för bågskytte (även vid jakt på rådjur och vildsvin)
- Jaktförordningen 22 §, krav på orange eller orangeröd klädsel gäller inte jägare som jagar med jaktpilbåge
 - Obs! Användningen är motiverad av säkerhetsskäl, särskilt vid sällskapsjakt

Jakttider

Älg:

I landskapet Lappland och kommunerna Kuusamo och Taivalkoski:

- 1.9. – 20.9.2020, ko med kalv är fredad
- 10.10. – 31.12.2020
- Utan hund 1.1. – 15.1.2021

Andra delar av landet:

- vaktjakt vid åker 1.9. – 9.10.2020, ko med kalv är fredad
- 10.10. – 31.12.2020
- utan hund 1.1. – 15.1.2021
- Förbudet mot användning av hund gäller inte vid spårning av skadat djur
- På grund av etiska principer ska man alltid låta bli att skjuta ko med kalv

Jakttider

Vitsvanshjort:

- Vaktjakt 1.9. – 25.9.2020, annanstans än i landskapet Lappland
- 26.9.2020 – 31.1.2021
- Utan hund 1.2. – 15.2.2021
 - Förbudet gäller inte användning av hund vid spårning av skadat djur

Dovhjort:

- Vaktjakt 1.9. – 25.9.2020, annanstans än i landskapet Lappland
- 26.9.2020 – 31.1.2021

Skogsren:

- 26.9.2020 – 31.1.2021
- Ko med kalv är fredad till och med den sista lördagen i september och även efter det på grund av etiska principer!

Säkerhet

- Jakten får inte orsaka fara för människor eller egendom
 - Utan uttryckligt tillstånd får man inte skjuta närmare än 150 meter från bebodd byggnad
 - Vilt får inte skjutas på allmän väg (landsväg) eller över järnväg eller då viltet eller skytten befinner sig på en sådan väg
 - Vapnen oladdade i fodral eller låsen öppna när drevet är slut, då bytet bärgas och vid pauser
- Av överkroppens klädsel och huvudbonad ska minst 2/3-delar vara orange eller orangeröda
 - Av säkerhetsskäl rekommenderas att man använder även vid jakt i skydd av konstruktion eller med båge, trots att det inte krävs.

Säkerhet

Överraskande situationer är en del av jaktens charm, men ur säkerhetsperspektiv också en sak som bör betonas!

Foto: Sami Tossavainen

Säkerhet

Skjutsektor

Förbjuden sektor

90°

Förbjuden sektor

90°

Skjutsektor

Bild: Teemu Lamberg

Älägg varenda en då de kommer till passplatsen att också ta reda på var grannens pass är beläget och vilka förbjudna skjutriktningar är!

Mobilapplikation vid positionering av nödläge

- 112 Suomi –mobilapplikationen bidrar till snabbare hjälp vid nödsituationer
- Användarens exakta position förmedlas automatiskt till nödcentralen, då man ringer nödsamtalet via appen
- Finns att ladda ner gratis från appbutiker till Windows-, Android-, iPhone- och Jolla -telefoner

Transport av vapen och pilbåge

Kuva: Ohto Salo

” ”Vilt får inte skjutas från motordrivet fordon som rör sig på marken inte heller i skydd av det, eller omedelbart efter att det har stannats på närmare håll än hundra meter...”

- Har man nytta av bilen omedelbart efter att den stannats?
- Noggrannhet, framförallt vid GPS-hundpejling

”...oladdat och insatt i fodral...”

**Rekommendation:
kassetten borttagen eller
magasinet tomt**

Tillfällig förvaring av vapnet

Foto: Petri Vartiainen

Vapnet och patroner får inte förvaras i fordon. Tillfälligt kan de vara i ett låst fordon, på sådant sätt, att de inte kan upptäckas från utsidan.

Transport av vapen

Trots det förbud som föreskrivs i JL 35 § 3 mom. får ett oladdat jaktvapen och jaktpilbåge i fodral transporteras i ett motordrivet fordon i terräng, om transporten sker

1. På istäckt vattenområden
2. På i 13 § i terrängtrafiklagen (1710/1995) avsedda snöskoterled eller på stråk som utmärkts i terrängen
3. Vid förflyttning i terrängen längs ett etablerat stråk till sådana inkvarteringsställen, inkvarteringsbyggnader eller fastigheter som saknar vägförbindelse
4. För att hämta ett jaktbyte och för vittjande av fällor för levandefångst eller fotsnaror
5. För att transportera personer som ska vara skyttar till en skjutplats som jaktledaren anvisat i förväg.
 - endast transport till ett bestämt pass
 - markägarens tillstånd

Med vapen på grannens mark

”Jaktvapen eller jaktbåge får inte utan lovligt syfte eller utan jakträttsinnehavarens medgivande transporteras annat än oladdat och insatt i fodral på sådant område där personen inte har jakträtt eller jakttillstånd.” JL 35 §

- Gäller inte landsväg som gränsar till ett jaktområde = allmän väg
- Observera även vattenområden
- Tillstånd av grannområdets jaktledare
 - Man får inte söka eller driva vilt på ett sådant område

Jakt invid allmän väg

Jakten får inte orsaka fara för människor eller egendom

- Strävar till att ordna drevet bort från vägen
- Det är tillåtet och rekommenderas att man varnar trafikanter t.ex. med flyttbara märken (även då bytet lastas på)
 - Efter drevet tas märkena bort
- Det är förbjudet att hindra trafiken

Jakt invid allmän väg

- Älgtornen på minst 20 meters avstånd från vägens mittlinje (vid huvudvägar minst 30 meter) på grund av skyddsområdet
- Det är förbjudet att placera älgtråd på vägområde
 - Ytterom vägområdet krävs markägarens tillstånd
- Om möjligt, lönar det sig att sätta tornen och trådarna längre bort än vad lagstiftningen förutsätter

Jakt invid allmän väg

Bild: Teemu Lamberg

- Vägområdet sträcker sig minst 2 meter från yttre kanten av diket om vägområdet inte markerats
- Vid dikesrenen eller vägsläntens kant 2 meter utåt

Splittrade områden

- ”För jakt på älg ett lämpligt enhetligt område på minst 1000 hektar” (JL 27 §)
- I jaktlicensen preciseras område, där man får jaga
- Det är förbjudet att jaga på splittrade områden
- Gäller inte samlicensens interna områdesfördelning
- Kontaktpersonerna måste uppdatera jaktområdets karta så att den är i enlighet med jaktlicensbeslutet
 - Splittrade områden och övriga av viltcentralen avgränsade områden tas bort innan jakten påbörjas

Samlicens

- Befullmäktigad ansökare = samlicensens förvaltningsmässiga innehavare;
 - OBS! Ålägger också samlicensdelägarna, t.ex. anmälan av byte i tid!
- Samdelägarna kommer överens om fördelningen av licenserna, förbinder samdelägarna
 - Även t.ex. mottagningsordningen gällande ”felaktiga” fällningar
- Kan överenskommas senare/noggrannare under jaktperioden
 - Användning av banklicenser, överföring av licenser mellan övriga samdelägare...

Efter viltskottet

- Om djuret inte hittas, meddelas jaktledaren, som fattar beslut om fortsatta åtgärder.
- Om ett skadat djur avlägsnat sig från det egna jaktområdet måste man meddela om det till jakträttsinnehavaren på ifrågavarande område (grannföreningen)
 - Enligt övervägande till polisen och/eller markägaren

Efter viltskottet

Eftersök och avlivning av det skadade djuret

- Tillstånd till eftersök på främmande område av ifrågavarande områdes jaktledare
- Man måste alltid meddela en skadskjutning till områdets jakträttsinnehavare samt till licensmottagaren
- Om det skadskjutna djuret blir kvar i skogen besluter jaktlicensmottagaren om licensen är förbrukad
- Det finns ingen tidsbegränsning för att hitta ett skadat djur

Efter viltskottet

Jaktledaren meddelar till polisen om djur som har fällts i strid mot licensvillkoren- eller jaktförordningen/-lagen.

- Meddelande även till licensmottagaren

Ny jaktlicens för hjortdjur JL 28 §

”Om ett hjortdjur som har erhållits som byte är så skadat eller sjukt att mer än hälften av det är odugligt som människoföda och detta inte beror på jaktlicenshavarens förfarande, ska Finlands viltcentral avgiftsfritt bevilja ny jaktlicens.”

- Påträffat sjukt djur skall avlivas (JL och djurskyddslag förpliktar)

Licensmottagaren ansöker om ny jaktlicens, även för samlicenser

- I första hand elektroniskt via Oma riista tjänsten under vyn administratör på adressen <https://oma.riista.fi> eller på papper med blanketten <https://riista.fi/sv/jakt/blanketter/blanketter-for-jaktlicens/hjortdjur/>
 - Bifogas jvf:s utlåtande och foton eller veterinärens utlåtande (ansökaren betalar)
 - Om inga bilagor bifogas, kan viltcentralen be jvf att granska kadavret

Anmälningsskyldighet i anslutning till jaktlicens JF 9 §

- Bytesanmälan skall göras till viltcentralen inom 7 dygn efter att licenserna har använts eller jakttiden har upphört
 - Via Oma riista –tjänsten eller med viltcentralens blankett
 - Gällande samlicenser, så ansvarar varje samdelägare för det egna bytesmeddelandet, så att licensmottagaren i tid kan göra meddelandet om att jakten har avslutas.
- Använd Oma riista -tjänsten! Det lönar sig att meddela bytes- och observationsuppgifterna dagligen för produktion av aktuell och noggrann viltinformation
 - T.ex. för uppföljning av samlicensernas fällningssituation och Oma riista rapporter

Bytesmeddelande vid jakt med stöd av Forststyrelsens områdestillstånd

- De föreningar/sällskap som jagar med stöd av Forststyrelsens områdestillstånd måste inom 3 dygn göra anmälan om varje fällning
 - Till Oma riista –tjänsten eller jakt- och fiskeövervakaren
- Underlåtenhet att uppfylla skyldigheten att meddela om byte kan i värsta fall leda till att områdestillståndet annulleras och älgjakten avbryts för ifrågavarande period

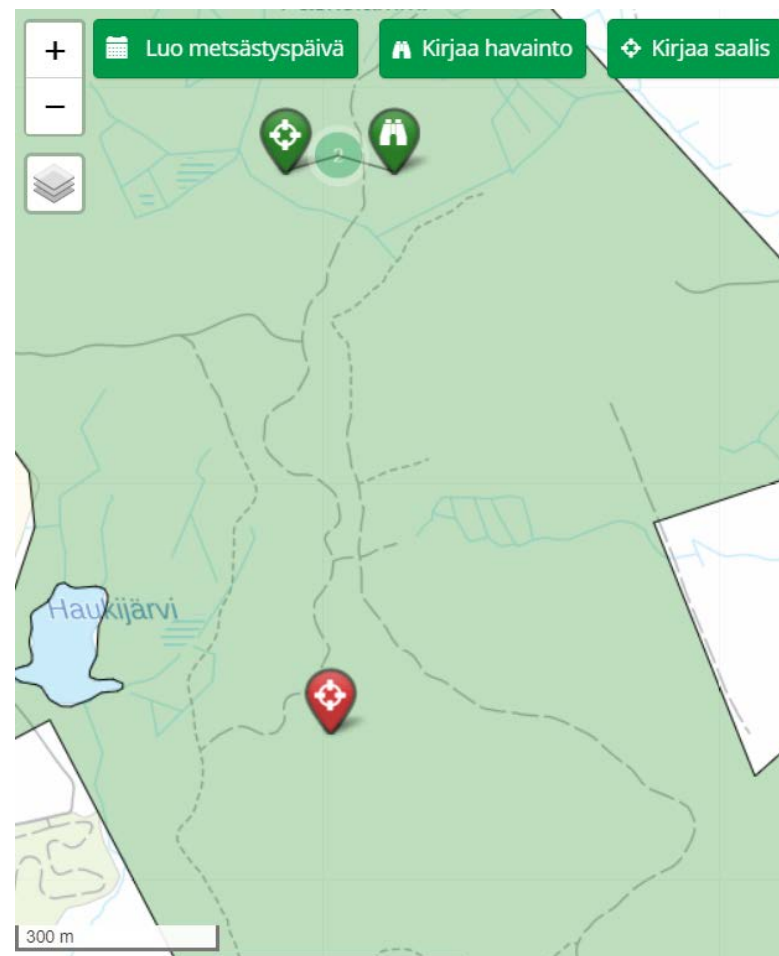
Jaktledare / Oma riista

- Anteckna observationer, fällningar och jaktdagar vid punkten "JAKT"
- Godkänner/förkastar anteckningar av föreningens/sällskapets medlemmar
- Avslutar delägarens jakt vid punkten "TILLSTÅND"
 - Officiellt bytesmeddelande, den egentliga jaktledaren ansvarar för riktigheten
- Vice jaktledaren har samma befogenheter

Oma riista -
rådgivning
oma@riista.fi eller
029 431 2111

Fällningar och observationer till Oma riista

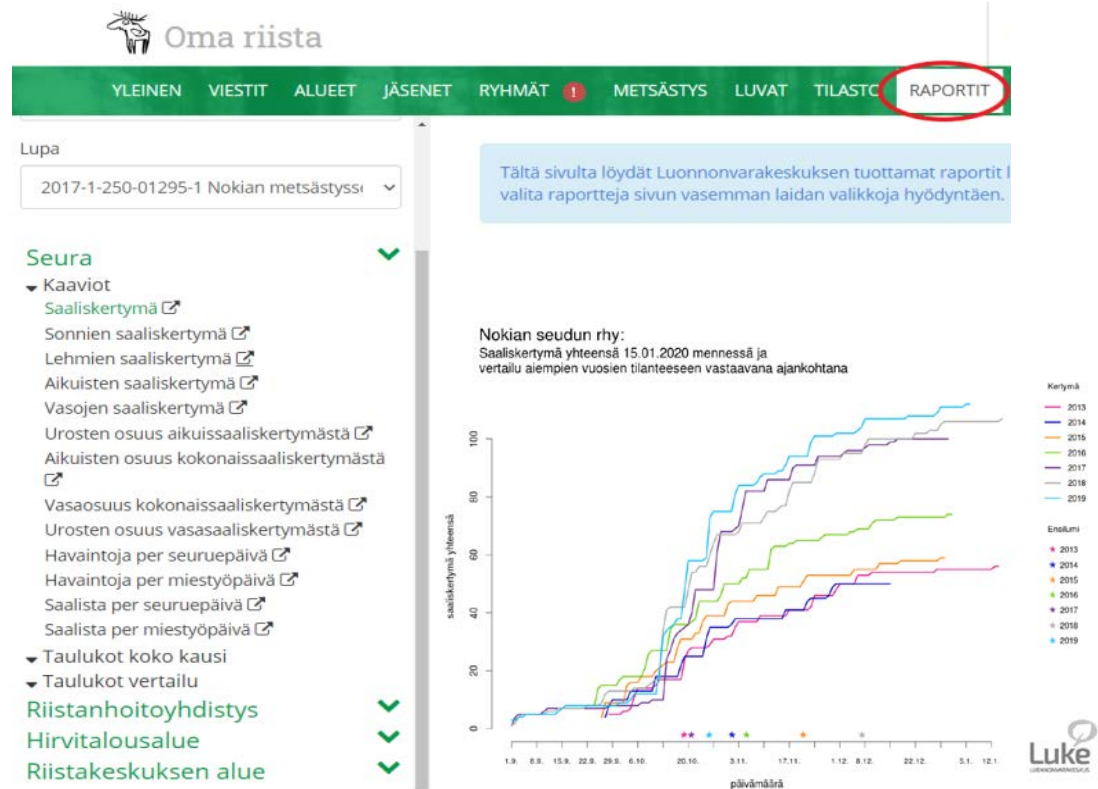
- Alla jaktdagar meddelas, fastän man inte har gjort några fällningar eller observationer
- Älgar man sett under dagen meddelas, fällda med i observationerna
- En älg som setts flera gånger under samma dag meddelas endast en gång

Uppföljning av den uppdaterade jakten i Oma riista

- **Rapporter**

- Förening, jvf, osv
- Diagram
- Kartor
- Tabeller
- Prognos
- Index

Ledning av jakten i stora drag

- Säkerhet (lag, förordningar och sunt förnuft)
- Jaktlagstiftning relaterad till jakt på hjortdjur
- Etiskt acceptabel jakt
- Eget jaktområde
- Grannföreningar/-sällskap, goda relationer
- Hjortdjursbeståndens skötsel och biologi
- Föregå med gott exempel
- Jakt är en bra hobby och den borde vara avkopplande!

En säker och avkopplande jakt!

Foto: Ohto Salo